

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Вінницький національний технічний університет

Показано спосіб поглиблення знань з безпекових дисциплін студентами та розглянуто процедуру організації різних видів тестового контролю з включенням визначень і теоретичного матеріалу пройдених тем.

Ключові слова: студент, тестовий контроль, компетенція, безпека життєдіяльності.

IMPROVING THE PROCEDURE FOR TEST CONTROL IN HIGHER EDUCATION BODIES

The method of deepening knowledge of security subjects by students is shown and the procedure of organizing various types of test control with the inclusion of definitions and theoretical material of the topics passed is considered.

Keywords: student, test control, competence, safety of life.

Вступ

На сучасному етапі підготовки фахівців технічного профілю спостерігається складність процесу формування належного рівня компетентності з безпеки життєдіяльності через обмежену кількість аудиторних годин. Як правило, студенти старших курсів мають недостатню кількість часу на опрацювання навчального матеріалу, пов'язану з проходженням практики на підприємствах у другій половині дня або певним підробітком. Сучасні робочі плани вимагають набуття теоретичних компетенцій фахівців за менший ресурс аудиторного часу. Тому для досягнення мети навчання від викладача вимагається вищий рівень педагогічної майстерності та застосування для досягнення цієї мети всіх видів навчального процесу та контролю знань.

Результати дослідження

Багаторічним досвідом викладання доведено, що найбільша відвідуваність студентів припадає на тижні, коли проводяться підсумковий та рубіжний контроль. Тому на протязі вже декількох семестрів саме в ці періоди навчального семестру нами проводяться активні консультації по пройдених темах (групові, додаткові та індивідуальні).

З метою підвищення ефективності формування компетентності з безпеки життєдіяльності було прийняте рішення ввести в тестові питання до рубіжного, а, згодом, і підсумкового контролю теоретичні аксіоми безпекового характеру, які спорідненні з поставленими питаннями [1]. Це дозволило, з одного боку, активізувати пам'ять студента по даній темі, підкреслити міждисциплінарні зв'язки, а, з іншого боку, нагадати майбутнім фахівцям сучасні, верифіковані терміни та визначення. Питання ж, яке ставиться, у першій частині несе в собі вже певне твердження, декларацію, а в другій частині, розкриває певний напрямок застосування цих знань та вимагає вибору правильного рішення, алгоритму дій тощо з кількох наведених. Такий підхід використовувався в процесі підготовки магістрів з безпекових дисциплін по п'яти технічних напрямках підготовки. Суттєві покращення теоретичних знань у студентів відмічені по трьох напрямках. В середньому зростання рівня знань склало 15-18%. В одному з напрямків зростання склало 4%, а в останньому – близько 2%, але при цьому відзначався зрістання рівня зацікавленості дисципліною, а, відповідно, й участю студентів цього напрямку в предметній олімпіаді та студентських конференціях з доповідями по безпекових темах.

Проте, на якісні показники сформованості компетентності також мають вплив конкурентне середовище групи, якісний склад та моральний стан в групі, а також семестрове навантаження на студентів кожної з груп [2]. Тому результати досліджень мають загальний позитивний ефект, але, на наш погляд, такий підхід в сучасних умовах проведення навчального процесу, безсумнівно, буде мати широке застосування. Особливо це стосується груп з дистанційною та заочною формою

навчання, де кількість годин на консультації студента викладачем по темам дисципліни є явно недостатньою.

Таке поєднання різних форм тестового контролю з певними консультаціями дозволяє підкреслити міжтематичні та міждисциплінарні зв'язки та проводити приховане повторення пройденої дисципліни чи теми. Також такі тестові завдання при умові достатньо великої кількості питань (>50), тобто повного охоплення змісту кожної теми та їх валідності дозволить значно покращити рівень підготовки студентів. Для цього можна використовувати розроблені тестові завдання закритої форми множинного та альтернативного вибору.

Досить цікавим наслідком застосування нашого підходу може бути те, що такого типу тест досить швидко «стирає» межі між гомогенним та гетерогенним тестовим завданням, особливо при використанні для цього спеціальних програм чи сучасних систем автоматизованого тестування [3]. Такий підхід матиме широке застосування в інтегративних тестах з безпекових компетенцій для випускників, що йдуть працювати на потенційно небезпечні підприємства, чи при модульній технології навчання працівників таких підприємств [4,5].

Потрібно відзначити виявлений нами основний недолік застосування теоретичного повторення в тестовому контролі. Це – низький рівень його валідності, яку важко втримати на високому рівні при швидкоплинних змінах в суспільстві, технологіях, інформованості соціуму тощо. В протидію цьому недоліку необхідно дотримуватись частішої верифікації термінів, визначень і теоретичних положень у тестах такого типу.

Висновки

Отже, для підвищення якості підготовки фахівців технічного профілю з безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, цивільного захисту в умовах дефіциту аудиторного часу нами запропонований і використовується спосіб тестового контролю з навчальними елементами попередніх тем чи пов'язаних з ними понять з інших фундаментальних і професійних дисциплін. Такий спосіб оцінювання знань має ряд переваг у підготовці фахівців і дозволяє розкрити студенту потребу в знаннях з безпечної життєдіяльності, ліквідувати прогалини у знаннях з вже пройдених тем та дисциплін, а також повторити важливі терміни та визначення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Васюк О. Організація контролю навчання студентів / О. Васюк, Н. Майданюк. – К. : Вісник книжкової палати, 2009. – 50 с.
2. Кобилянський О. В. Педагогічні умови використання інтернет-технологій у процесі вивчення безпеки життєдіяльності / О. В. Кобилянський, С. В. Дембіцька // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. – Випуск 38. – Київ-Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2014. – С. 310–315.
3. Розновець О.І. Можливості сучасних систем автоматизованого тестування для проведення модульного контролю знань / О.І. Розновець, В.О. Сперанський Л.А. Волощук// Проблеми освіти: Наук. – метод. зб./ ТМП МОП України. –2005 – Вип. 45: Болонський процес в Україні. – Ч. I. – С.179–183.
4. Чельникова М. Б. Методические рекомендации по разработке педагогических тестов для комплексной оценки подготовленности студентов в вузе. – М.: Исслед. центр подготовки специалистов, 1995. – 77 с.
5. Сергієнко В.П. Методичні рекомендації зі складання тестових завдань / В.П. Сергієнко, Л.О. Кухар. — К. : НПУ, 2011. – 41 с.

Томчук Микола Антонович – доцент кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: tomchuk@vntu.edu.ua

Tomchuk Mykola A., PhD, Assistant Professor of Department of Health and Safety Studies, Vinnitsa National Technical University, Vinnytsia, e-mail: tomchuk@vntu.edu.ua